КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
БУДУЋНОСТ А.Д.
ЛАКТАШИ

Комунално предузеће "Будућност" а.д. Лакташи
Карађорђева 63, 78250 Лакташи
Tel/Fax: 051 532 072 | 051 530 645
Веб сајт: www.kpbuducnost.com
И-мејл: buducnostadl@teol.net
Матични број: 01164899
Уписано код Основног суда у Бањој Луци
Регистар бр. МБС: 1-354-00

ПЛАН ПОСЛОВАЊА

за 2023. година

КП "БУДУЋНОСТ" а.д. ЛАКТАШИ

Март 2023. године

САДРЖАЈ:

I ОПШТИ ДИО 3

1. Основни подаци о Друштву 3
2. Капитал и актуелна власничка структура 4
3. Управљачка и интерна организациона структура 4
4. Дјелокруг рада сектора и расположиви капацитети 4
5. Људски ресурси 6

II ПЛАН АКТИВНОСТИ, ПРОИЗВОДЊЕ И ПОТРОШЊЕ ВОДЕ 8

1. План активности за 2023. годину 8
2. Производње и потрошње воде 14

III ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ПОСЛОВАЊА 17

1. Финансиско рачуноводство и извјештавање 17
2. Финансиске пројекције 19
3. Планирани зајмови и гаранције за осигурање зајмова 21
4. Приједлог за коришћење вишка прихода за период обухваћен планом пословања 21

IV ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА И КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ 21

V РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА 25

VI ЗАКЉУЧАК 27

I ОПШТИ ДИО

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.	Назив	КП "БУДУЋНОСТ" а.д. ЛАКТАШИ
	Сједиште	Карађорђева бр. 63, 78250 Лакташи
2.	Број и институција уписа у судски регистар	Основни суд Бања Лука, регистар бр. МСБ: 1-354-00
3.	Основна дјелатност	Прикупљање, пречишћање и снабдијевање водом; канализација
4.	Шифра дјелатности	36.00; 37.00
5.	Облик организовања	Акционарско друштво

Табела 1. Основни подаци о друштву

Друштво је 1979. године Одлуком Скупштине општине Лакташи основано као Комунална радна организација "Будућност" Лакташи. Под тим називом послује до 1996. године, од кад послује под називом ОДЈКП "Будућност" Лакташи, а од 2008. године појављује се под садашњим називом КП "Будућност" а.д. Лакташи.

Друштво је регистровано за обављање сљедећих дјелатности:

35.30 Производња и снабдијевање паром и климатизација
36.00 Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом
37.00 Канализација
41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда
42.11 Изградња путева и аутопутева
42.21 Изградња цјевовода за течности и гасове
42.99 Изградња осталих објеката нискоградње, д.н.
43.11 Уклањање објеката
43.12 Припремни радови на градилишту
43.21 Електроинсталациони радови
43.22 Увођење инсталација водовода, канализације, гаса и инсталација за грijање и климатизацију
43.29 Остали грађевински инсталациони радови
43.31 Фасадни и штукатурни радови
43.32 Уградња столарије
43.33 Постављање подних и зидних облога
43.34 Фарбарски и стакларски радови
43.99 Остале специјализоване грађевинске дјелатности, д.н.
46.63 Трговина на велико машинама за рударство и грађевинарство
46.73 Трговина на велико дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом
46.74 Трговина на велико робом од метала, инсталационим материјалом, уређајима и опремом за водовод и грijање
49.41 Друмски превоз робе
49.50 Цјевоводни транспорт.

2. КАПИТАЛ И АКТУЕЛНА ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА

Основни капитал Друштва износи 1.629.246,00 КМ и подјељен је на 1.629.246 акција. Акције су обичне и гласе на име, исте номиналне вриједности, једна акција=1,00 КМ.

Власничка структура капитала на дан 31.12.2021. године, а на основу Извјештаја из књиге акционара Централног регистра хартија од вриједности приказана је у Табели 2.

Опис	Назив	Учешће	Износ капитала
Актуелна власничка структура	Општина Лакташи	65%	1.059.011,00 КМ
	"Група Фортис" д.о.о. Бањалука	21,83%	355.704,00 КМ
	Остали мали акционари	13,17%	214.531,00 КМ

Табела 2. Приказ власничке структуре КП "Будућност" а.д. Лакташи

3. УПРАВЉАЧКА И ИНТЕРНА ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

1.	Скупштина акционара	
2.	Надзорни одбор	Богољуб Аничић, предсједник Бојана Вокић, замјеник предсједника Дејан Шкрбић, члан
3.	Управа: Директор	Драган Келечевић (директор)

Табела 3. Управљачка структура Друштва

Организациона структура Друштва

Управа Друштва	
Служба за техничку контролу	
Сектор за техничке послове	Служба за изградњу и одржавање
	Служба за Возни парк и обезбјеђење
	Техничка служба
Сектор за економске послове	Служба за финансијско-рачуноводствене послове
Сектор за правне послове	Служба за правне, кадровске и опште послове
	Служба за очитање и наплату

Табела 4. Организациона структура Друштва

4. ДЈЕЛОКРУГ РАДА СЕКТОРА И РАСПОЛОЖИВИ КАПАЦИТЕТИ

СЕКТОР	ОСНОВНЕ НАДЛЕЖНОСТИ
Сектор за техничке послове	Сектор за техничке послове обавља стручне послове који се односе на израду техничке документације за водоводне и канализационе објекте, примјену техничких прописа, изградњу, реконструкцију и одржавање водоводних, канализационих и топловодних објеката, прикључење и искључење објеката са јавне водоводне, канализационе и топловодне мреже, пружање осталих услуга трећим лицима, послове везане за производњу и дезинфекцију воде, одржавање објеката водоводних објеката,

	возила и опреме Друштва, припрема спецификације за јавне набавке за потребе сектора, предузима мјере на смањењу количина неприходоване воде, као и друге послове одређене правилником о систематизацији.
Сектор за правне послове	Сектор за правне послове обавља стручне и административне послове на очитању утрошка воде на водомјерима, подјелу рачуна и наплату потраживања Друштва, планирање, вођење и припрему јавних набавки за потребе друштва, те техничку контролу и прекид испоруке воде и административне послове, као што су кадровски, правни и општи послови.
Сектор за економске послове	Сектор за економске послове обавља стручне послове који се односе на финансијске и рачуноводствене активности Друштва у складу са важећим прописима, праћење примјене финансијских и рачуноводствених прописа, организацију и вођење књиговодства, обрачун примања радника у складу са важећим прописима, складиштење робе Друштва, обезбјеђење лица и имовине Друштва, послове складиштења, те друге послове одређене правилником о систематизацији.
Служба за техничку контролу	Служба за техничку контролу обавља стручне и административне послове који се односе на предлагање потрошача за искључење са водоводне и канализационе мреже, планирање, организацију и вођење свих послова везано за детекцију кварова на водоводној мрежи, израду извјештаја, информација, анализа о детекцији кварова и губицима на мрежи, учествовање у припреми израде извјештаја о раду, обављање сложених послова и раду на пословима припреме, руковање и постављање свих уређаја за детекцију кварова, праћење стручне литературе и сарадња са другим институцијама, откривање нелегалних прикључака, контролу и откривање нелегалне потрошње воде, припрему информација за искључивање потрошача са водоводне мреже (у шахту или на линији), контролу хидрантске мреже (нелегалног кориштења, заварених поклопаца и сл.), контролу исправности водоводних шахтова, искључивање потрошача са водоводне мреже (у шахту или на линији), контролу

	стања, скидање и пломбирање водомјера, послове очитања водомјера и наплате, послове доставе рачуна, обавјештења и других пошиљки, мјерење протока воде ултразвучним мјерачем протока воде, мјерење притиска воде у водоводној мрежи и вођења евиденције о истим, вођење евиденције о насталим и отклоњеним кваровима, уцртавање водоводне и канализационе мреже на геодетске подлоге и лоцирање непознатих цјевовода на терену и евидентирање истих."

Табела 5. Дјелокруг рада сектора

5. ЉУДСКИ РЕСУРСИ

а) Квалификациона структура запослених по секторима

Организациона јединица	Број запослених	ВСС	ВС	ВКВ	ССС	КВ	ПК	НК
Управа	1	1	0	0	0	0	0	0
Сектор за техничке послове	38	5	2	4	4	16	0	7
Сектор за правне послове	15	4	0	0	3	6	0	2
Сектор за економске послове	8	3	0	0	3	2	0	0
Служба за техничку контролу	2	0	0	0	1	1	0	0
Укупно	**64**	**13**	**2**	**4**	**11**	**25**	**0**	**9**

Табела 6. Квалификациона структура запослених

Укупан број запослених радника у Друштву је 64.

Графикон 1. Графички приказ запослених по секторима

б) План запошљавања и план обуке

У наредном периоду предвиђене су обуке запослених као и посјете семинарима и стручно едукативним скуповима ради унапређења пословања Друштва. Друштво већ учествује у одређеним програмима за увођење нових технологија у пословање, а за које се сматра да ће унаприједити пословање истог, а такође посјећују се и редовне годишње едукације из различитих области пословања.
Друштво тренутно учествује у више пројеката самостално и посредством Удружења "Водоводи РС" као и у програмима других организатора на сљедеће теме:

- управљање имовином – који ће омогућити ефикасно управљање имовином, односно ефикасно управљање подацима о имовини које би омогућило ефикасније планирање и унапређење пословања;
- управљање неприходованом водом – који ће омогућити повећање капацитета за смањење неприходоване воде у системима водоснадбјевања, а самим тим и трошкове производње и дистрибуције воде;
- канализација и пречишћавање отпадних вода - који ће омогућити ефикасније управљање системом и адекватно припремити Друштво за пројекте пречишћавања отпадних вода.

У оквиру наведених програма радници Друштва су прошли дио обука, а у 2023. години предстоји остатак обука и успостава система и програмских рјешења.

Поред едукација на програмима о новим технологијама и методама рада, радници Друштва пролазе редовне годишње едукације из различитих области у пословању. Неке од редовних едукација у 2023. години су:

- обука за програм напалате коју обезбјеђује партнерско предузеће "OmniData" d.o.o. ради бољег аналитичког праћења стања у области наплате потраживања, фактурисања и очитања;
- обука из области јавних набавки;
- обуке из области управљања хемикалијама и послова контроле квалитета воде гдје радници из ове области пословања пролазе планиране едукације овлаштених институција;
- обуке из области израде пројеката и апликација на грантове како би се створила могућност за аплицирање на пројекте за грант средства за прибављање опреме и унапређење пословања;
- обуке из области финансијско - рачуноводствених послова за обнављање рачуноводствених лиценци и упознавање са новим прописима и тумачењима као и измјенама постојећих прописа.

У зависности од потреба као и захтјева за ефикасним обављањем послова Друштва, у 2023. години приступиће се измјени организације Друштва и систематизација радних мјеста, тако да људски ресурси у Друштву могу адекватно одговорити на пословне изазове са којима се Друштво суочава.

II ПЛАН АКТИВНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПОТРОШЊЕ ВОДЕ

1. ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА 2023. ГОДИНУ

План пословања Друштва за 2023. годину обухвата послове који се односе на производњу и дистрибуцију воде за пиће и друге потребе корисника, одвођење отпадних вода, контролу квалитета воде, послове редовног и инвестиционог одржавања водоводне и канализационе мреже, како би се омогућило континуирано и квалитетно вршење услуга корисницима, као и друге активности на пољу вршења послова из дјелатности Друштва.

У смислу претходно наведеног, планиране су сљедеће активности:

Сектор за техничке послове

1. **<u>Производња и дистрибуција воде и топлотне енергије</u>**

- У планском периоду обављаће се основна дјелатност Друштва, а то је производња и испорука воде свим корисницима (потрошачима) у довољним количинама, у складу са нормативима који се односе на квалитет воде прописаних Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.
- Градски водовода Лакташи (5 бунара) у планском периоду за 2023. годину снабдијеваће водом потрошаче овог система као и Слатине. Производња воде у водоводном систему Лакташи у 2023. години биће условљена хидролошком ситуацијом. Тренутни капацитет на изворишту Лакташи (Б1,Б2, Б8 и Б9) износи 170 -180 m^3/час (из Маглајана се преузима око 30 m^3/час). "Стари бунар" има капацитет 10-11 m^3/час. Како је у циљу уштеде снабдијевање Слатине пребачено на водоводни систем Лакташи, у случају неповољне хидролошке ситуације ове количине воде не би могле задовољити потребе Слатине, а у случају дужег сушног периода и повећане потрошње морало би се приступити редукцији у испоруци, што свакако не би одговарало како Друштву тако и потрошачима. Да би ријешили овај проблем, Друштво у сарадњи са Градом Лакташи планира да у току 2023. године започне процес повезивање резервоара "Гајани" и резервоара "Лакташи". У овој години планира се чишћење и ревитализација бунара Б8 (на изворишту Лакташи). Због недовољне количине воде у 2023. години планира се снабдијевање дијела потрошача у Лакташима (Ада, Индустријска зона и Луг) из водоводног система Маглајани, како би се ублажиле посљедице недостатка воде. У 2023. години планира се изградња објекта за хлорну станицу на изворишту Лакташи као и набава и изградња нове опреме за аутоматско хлорисање, као и набава неутрализатора за хлор.

- У 2023. годину планира се снабдијевање Слатине водом из водоводног система Лакташи и водовода из Бањалуке (по потреби). Обзиром да су крајем 2021. године уграђени нови пумпи агрегати у ПС "Шушњари" и ПС "Бабића поток"(један блок од 3 пумпна агрегата) очекујемо мање проблема у пуњењу резервоара. У Слатини је изражена енормно велика 24-часовна потрошња воде у љетњем периоду, тако да је веома тешко обезбједити континуирано снабдијевање свих потрошача водом. Уколико

у љетњем периоду буде отежано пуњење резервоара у Слатини као и велика потрошња, планиране су редукције у испоруци воде за пиће. Биће потребно предузети одређене активности на регулисању пуњења водом базена за купање у Слатини у партнерству с Градском управом, обзиром да се до сада показало да пуњење базена изазове потпуно пражњење резервоара, тако је потребно дуже вријеме да се успостави нормална дистрибуција воде до сваког потрошача. Као и до сада, предузеће ће потрошачима на вишим котама, а који су суочени са посљедицама отежаног пуњења резевора у Слатини, омогућити доставу питке воде цистернама. Приоритет у континуираном снабдијевању водом биће Завод за физикалну медицину и рехабилитацију "Др Мирослав Зотовић".

- Водоводни систем Маглајани са своја 4 бунара има довољан капацитет да снабдијева водом потрошаче овог система, а вишак воде се преусмјерава у дио градског водовода Лакташи (преко ПС "Маглајани" у Б1- за пуњење резервоара у Лакташима као и дистрибуције воде у Аду, Индустријску зону и Луг).
  На изворишту Маглајани су у функцији три бунара капацитета по 30 m^3/час и један бунар капацитета 120 m^3/час. Међутим, издашност варира зависно од хидролошке ситуације и међусобне спреге бунара који су пуштени у рад. Током 2023. године радиће се на реконструкцији орамара за бунар Б2. Током 2022. године уграђена је нова опрема за хлорисање воде као и неутрализатор за хлор, тако да се очекује уредна дезинфекција воде. Обзиром да је пумпа из бунара Б3 била у квару , те је извршен ремонт (поправка), у 2023. години планира се монтажа исте и поновно пуштање у рад бунара Б3.

- Водоводни систем Кришковци има капацитет да снабдијева потрошаче овог система и дио Друговића. Као и на већини система у љетњем периоду због енормно велике потрошње, и на овом систему долази до несташице воде, те се изузетно планирају увести редукције у испоруци воде. Водоводни систем Кришковци због појаве мангана у води има уграђену опрему за деманганизацију воде, те након прераде воде манган је у дозвољеним границама. Радом овог уређаја потрошачима се испоручује вода која одговара Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће. На изворишту Кришковци, повремено је потребно вршити чишћење бунара и пумпе, због талога који изазива манган у води. Из тог разлога планира се у 2023. години 2-3 пута демонтажа пумпе и чишћење, овисно о смањењу протока воде на колонама тј. смањењу количине произведене воде послије третмана.

  У 2023. години не очекујемо погоршање квалитета воде на изворишту, наравно уз стални надзор и праћење квалитета воде. Обзиром да је уређај за деманганизацију воде био дужи низ година у употреби и да је концентрација мангана у сировој води велика, у јулу месецу 2021. године извршен је ремонт уређаја, замјена испуна у филтерима (Green Sand – зелени пијесак) као и замјена аутоматских управљачих глава на обе колоне тако се очекује константност снабдијевања.

- Локални водовод Бакинци у току 2023. године ће уз редовно праћење и благовремено отклањање кварова омогућити у квантитативном погледу

уредно снабдијевање 75 потрошача у Бакинцима. У квалитативном погледу као и свих претходних година може доћи до прекида у испоруци воде због појаве мутноће у води. У сарадњи са Градом Лакташи који је финансирао набавку опреме, почетком 2021. уграђени су нови филтери за отклањање мутноће и жељеза из воде који су на изворишту Бакинци (једна филтерска колона нова са испуном од кварцног и зеленог пијеска, а у другој колони је само замјењена испуна), те се и у 2023. години очекује задовољавајуће одржавање квалитета воде на овом изворишту. Преко SCADA система свакодневно се прати мутноћа воде у бакиначком водоводном систему и уколико анализе воде покажу да вода није за пиће, због повећане мутноће и појаве жељеза у води, потрошачи ће бити благовремено упозорени да не користе такву воду за пиће.

- За локални водовод Другoвићи, у 2023. планира се радити на јачању капацитета овог изворишта. Обзиром да су крајем 2022. године вршени одређени радови на самом изворишту очекује се нешто већа издашност. Такође, планирају се смањити губици на дијелу мреже којом се снабдијевају Стегићи и Стаменићи како би се побољшало снабдијевање потрошача преко резервоара Другoвићи. Обезбјеђена је континуирана дезинфекција воде преко дозир пумпе за хлор, те је у плану редовно одржавање.
- За локални водовод Бошковићи, које је предузеће преузело на управљање и одржавање, приорите у 2023. години је смањење губитака у мрежи. У склопу тих активности планира се замјена одређених неадекватних профила водоводних линија и извођење реконструкције прикључака (у складу са финансијским могућностима предузећа) као и замјена пумпних агрегата. Обезбјеђена је континуирана дезинфекција воде преко дозир пумпе за хлор, те је у плану редовно одржавање.
- За локални водовод Гламочани у 2023. планира се редовно одржавање и извођење прикључака. Обзиром да се вода преузима од бањалучког водовода, која је већ хлорисана, планира се праћење резидуалног хлора и узорковање воде за анализе.

- Мјерење резидуалног хлора се врши свакодневно на свим водоводним системима. Редовно се врше физичко - хемијски и микро - биолошки прегледи воде на свим водоводним системима, како на изворштима и резервоарима тако и на водоводној мрежи.
- У 2023. години Друштво ће наставити проводити активности на смањењу губитака у водоводној мрежи. Обзиром да смо опремљени уређајима за мјерење протока и притиска као и уређајима за детекцију кварова рад је олакшан, а истовремено је пуно ефикаснији. У протеклом периоду уграђено је више секторских водомјера (Слатина, Лакташи и Другoвићи) и формиране су зоне у којима се врше мјерења у циљу проналажења кварова и отклањању истих. Поред тога, Друштво планира вршити континуирану замјену водомјера ради што ефикаснијег очитања. У текућој години планира се уградња секторских водомера у складу са финансијским могућностима Друштва, а ради праћења потрошње воде у појединим краковима секундарне водоводне мреже у циљу смањења губитака, на већини водоводних система.
- Када је у питању производња и дистрибуција топлотне енергије, Друштво ће извршити набавку потребних количина мазута одговарајућег квалитета и вршити производњу и испоруку топлотне енергије за задовољење

потреба корисника услуга, као и предузети активности на одржавању котловнице и топловода.

2. Изградња и одржавање водних објеката

- У планском периоду планира се редовно одржавање пумпних постројења и пратеће опреме, што подразумијева редовне контроле стања, ремонт пумпи, замјену фреквентних регулатора, вентила, склопки, релеја, трансмитера, одзрачних вентила и др. Поред редовног одржавања на пумпним постројењима и опреми, често долази до кварова због временских непогода (грмљавина) и прекида у напајању електричном енергијом, што захтјева непланске интервенције Друштва. У току 2023. године планирана је набава нових пумпих агрегата за пумпне станице са највећим бројем ремонта у току задњих неколико година.
- Друштво ће вршити редовну контролу и одржавање уређаја за дезинфекцију воде, што обухвата одржавање и ремонт гасних хлоринатора на водоводним системима: изворište "Лакташи", изворište "Маглајани" и "Стари бунар" као и дозир пумпи (дезинфекционо средство Жавелова вода) у Бакинцима, Друговићима, Кришковцима и Бошковићима, које је Друштво преузело на управљање. Планира се свакодневно праћење рада и стања уређаја на изворištима у Лакташима и Маглајанима, као и најмање седмична праћења на осталим водоводним системима. У те активности спадају контрола исправности уређаја, замјена боца за хлор, досипање раствора код дозир пумпи, као и замјена резервних дијелова, чишћење и слично. Редовна контрола боца за хлор као и набављање одређених количина хлорних препарата су дио ових активности.

- Друштво ће вршити одржавање водоводне мреже, што подразумијева планске и непланске активности. У планске активности спадају планирани радови на замјени цјевовода, секторских вентила, уградњи секторских водомјера за боље праћење и смањење губитака у мрежи, као и отклањање свих кварова на водоводним линијама. У непланске активности спадају радови који се могу појавити као неопходни, а диктирани су разним ситуацијама које могу довести до нарушавања рада система за водоснабдијевање (неповољне временске прилике - одрони, клизишта који могу изазвати пуцање цијеви, извођење радова других предузећа који су узрок каварова на цјевоводу и сл.).
- Током 2023. године вршиће се отклањање кварова у водомјерним окнима, а по пријавама потрошача, Службе за очитање и наплату или неког другог лица као и редовним обиласцима екипа на терену. Планирамо посебну пажњу посветити додатним мјерама контроле водомјера у циљу смањења злоупотреба које несавјесни потрошачи врше у сврху смањења стања на водомјеру (постављање пломби и сл.).
- Планира се наставак активности на редовној замјени водомјера потрошачима због кварова, замјена водомјера старијих од 5 година (законска регулатива), водомјера који су предимензионисани- због прецизнијег мјерења потрошње или по другим основама. Ова активност ће се проводити у складу са планом замјене водомјера и праћења законских одредби баждарења водомјера сваких пет година, што подразумјева замјену већег броја водомјера у 2023. години.
- Друштво ће редовно пратити стања на секторским водомјерима и пумпним станицама, што укључује мјесечна очитања свих секторских

водомјера, те израчунавање мјесечних количина нефактурисане воде по секторима.

- Друштво ће вршити одржавање свих водоводних објеката (бунара, шахтова, резервоара), што подразумијева редовно чишћење, поправке на грађевинским објектима, електроинсталацијама, одржавање ограде, кошење траве итд. У ове мјере може се уврстити и чишћење и дезинфекција свих каптажа и резервоара воде за пиће по плану Друштва. Ова мјера проводи се најмање једном годишње, а по потреби и чешће.
- Друштво ће на захтјев лица вршити прикључење објеката на водоводну и канализациону мрежу. Наставиће се активности на прикључењу нових корисника на водоводне системе као и на канализациону мрежу.
- У склопу мјера које Друштво предузима на пољу смањења губитака воде приликом њене дистрибуције, у зависности од финансијских могућности планирамо реконструкцију или замјену дијела водоводне мреже гдје се уоче највећи губици. Такође, у 2023. години планира се реконструкција појединих дионица због погрешно димензионисаног цјевовода (већи број прикључака на малом профилу цјевовода).
- Планирана је набавка и уградња ублаживача притиска за водоводе "Другoвићи", "Слатина", "Лакташи", и "Кришковци".
- У плану је наставак активности на јачању Географског информационог система (ГИС) континуирано током цијеле године, а посебно на теренима гдје одређена снимања и уношење на карте нису завршена.
- У случају захтјева грађевинских одбора или група грађана, Друштво ће вршити доградњу кракова секундарне водоводне мреже.
- Друштво ће усвојити акциони план за управљање неприходованом водом за период 2023-2025. година.
- Друштво ће наставити рад на свим активностима везаним за програм "ЕДАМС" које се односе на: унос података везаних за мрежу, објекте, шахтове, унос свих кварова (радни налози за кварове и замјену водомјера), израда вододног биланса за све водоводне системе као и поједине зоне - годишњи и тромјесечни.
- Друштво ће наставити рад на започетим пројектима: МЕГ, пројекат Свјетске Банке као и узети учешће на евентуално новим пројектима. Такође, у циљу смањења потрошње електричне енергије, Друштво ће ући у пројекте везане за енергетску ефикасност и наставити интезиван рад на том пољу.

3. Обављање осталих услуга и радова

Друштво ће у планском периоду на захтјев корисника и других клијената обављати сљедеће услуге и радове:

- отклањање кварова на унутрашњим водоводним инсталацијама,
- прочепљање канализације у објектима и ван објекта, црпљење септичких јама,
- услуге грађевинским машинама и слично,
- израду водомјерних шахтова, а затим уградњу истих,
- одвоз питке воде цистерном,
- остале водоинсталатерске услуге.

Сектор за правне послове

1. **Послови обрачуна и наплате потраживања**

На пољу обрачуна и наплате потраживања планиране су сљедеће активности:
- редовно и благовремено очитање водомјера и подјела рачуна,
- наставак активности на ажурирању података о потрошачима и мјерним мјестима, те закључењу корисничких уговора,
- рјешавање проблема мјерних мјеста код којих су недоступни водомјери због закључаних шахтова, дворишних капија и других разлога,
- наставак активности на наплати потраживања за извршене услуге, што укључује опомињање, искључење воде дужницима и утужења.

2. **Правни, кадровски и административни послови**

Друштво ће у планираном периоду наставити редовне послове и активности које се односе на:
- припрему материјала сједнице за органа Друштва (Скупштина акционара, Надзорни одбор и управа Друштва) у складу са важећим прописима,
- израду потребних нормативних и других аката Друштва,
- предузимање правних радњи заступања Друштва пред судовима и органима управе,
- послове сачињавања свих врста уговора, потврда, рјешења, одлука, закључака и записника за потребе органа Друштва, увјерења, обавјештења, дописа, вођење евиденције кадрова, послови вођења књига различих евиденција (пријем и отпрема поште, евиденција норматива Друштва и друго),
- провођење поступка јавних набавки,
- сређивање архиве.

Сектор за економске послове

1. **Рачуноводствено-финансијски послови**

Друштво ће у планираном периоду наставити редовне послове и активности које се односе на:
- редован рад благајне за пријем готовинских уплата потраживања,
- рачуноводствене послове књижења и евиденције,
- обрачуна водног доприноса,
- мјесечни обрачун ПДВ-а,
- припрема и фактурисање излазних фактура (вода, канализација, грijање),
- обрачун личних доходака,
- праћење и анализа фактурисаних количина воде,
- предлагање, доношење и измјене правилника и процедура везаних за пословање службе који су већ у примјени или треба да почну да се примјењују,
- Израда полугодишњих и годишњих финансиских извјештаја,
- Припрема аналитичких података о неприходованој води по ДМА зонама

2. Послови складиштења

Друштво ће у планираном периоду наставити редовне послове и активности које се односе на:

- пријем роба, складиштење и издавање у складу са важећим процедурама Друштва,
- реорганизација складишног простора,
- редовни и вандредни пописи складишта,
- предлагање, доношење и измјене правилника и процедура везаних за пословање службе који су већ у примјени или треба да почну да се примјењују.

Служба за техничку контролу

Друштво ће у планираном периоду наставити редовне послове и активности које се односе на:

- лоцирање кварова на водоводној мрежи уз помоћ опреме за детекцију кварова,
- откривања нелегалних прикључака,
- успостављање нових ДМА и ПМА зона.

2. ПРОИЗВОДЊЕ И ПОТРОШЊЕ ВОДЕ

Већи дио територије града Лакташи је покривен водоводном мрежом. Предузеће управља сљедећим водоводним системима:

- **Градски водовод Лакташи са Слатином (5 бунара)**
- **Водоводни систем Маглајани (4 бунара)**
- **Водоводни систем Кришковци (1 бунар)**
- **Локални водовод Бакинци (1 извор)**
- **Локални водовод Друговићи (1 извор)**
- **Локални водовод Гламочани (Црнића главица)**
- **Локални водовод Бошковићи (1 извор)**

Предузеће се суочава са недовољним количинама воде на изворишту Лакташи у хидролошки неповољним условима (сушни периоди) и периодима велике потрошње. Из тог разлога дио Лакташа се снабдијева водом из Маглајана. Из истих разлога дио Друговића се снабдијева водом из водоводног система Кришковци. Водоводни систем Бошковићи је повезан са градским водоводом Лакташи (у Чардачанима) ради преузимања одређене количине воде. Такође, резервоар у Слатини се по потреби допуњава водом из водовода Бања Лука.

Назив изворишта / бунара	Дубина захвата (м)	Поступци третмана воде	Капацитет (л/с)	Распоред рада сати / дан	Резервоари / зоне које се снабдијевају са изворишта
Изворište Лакташи – бунар Б1	**13**	**Дезинфекција хлором**	**2-3**	**18-24**	**Резрвоари: Лакташи, Слатина, Кадињани, Чардачани,Тришића брдо, I, II и III зона**
Изворište Лакташи – бунар Б2	**15**	**Дезинфекција хлором**	**3-6**	**18-24**	**Резрвоари: Лакташи, Слатина, Кадињани, Чардачани,Тришића брдо, I, II и III зона**
Изворište Лакташи – бунар Б8	**18**	**Дезинфекција хлором**	**7-12**	**18-24**	**Резрвоари: Лакташи, Слатина, Кадињани, Чардачани,Тришића брдо, I, II и III зона**
Изворište Лакташи – бунар Б9	**20**	**Дезинфекција хлором**	**16-22**	**18-24**	**Резрвоари: Лакташи, Слатина, Кадињани, Чардачани,Тришића брдо, I, II и III зона**
Изворište Лакташи – Стари бунар	**12**	**Дезинфекција хлором**	**3**	**24**	**I зона**
Изворište Маглајани – бунар Б1	**32**	**Дезинфекција хлором**	**8-10**	**17-24**	**Резервоар Гајани, I зона**
Изворište Маглајани – бунар Б2	**30**	**Дезинфекција хлором**	**8-10**	**17-24**	**Резервоар Гајани, I зона**
Изворište Маглајани – бунар Б3	**35**	**Дезинфекција хлором**	**8-10**	**0**	**Резервоар Гајани, I зона**
Изворište Маглајани – бунар Б4	**70**	**Дезинфекција хлором**	**22-30**	**6-12**	**Резервоар Гајани, I зона**
Изворište Кришковци	**12**	**Дезинфекција натријум-хипохлоритом и деманганизација**	**2-3,5**	**24**	**Резервоари:Кришковци,Гумјера и Милосавци, I и II зона**
Извор Друговићи		**Дезинфекција натријум-хипохлоритом**	**0,5-1**	**24**	**4 насеља гравитационо I зона, резервоар Друговићи, I зона**
Извор Бакинци		**Дезинфекција натријум-хипохлоритом, деферизација, уклањање мутноће**	**1**	**17-24**	**Резервоар Бакинци, I зона**
Извор Бошковићи		**Дезинфекција натријум-хипохлоритом**	**1**	**15-24**	**Резервоар Бошковићи, I и II зона**

Табела 7. Карактеристзике изворишта у водоводном систему Града Лакташи

У табели која слиједи приказана је укупна производња воде за систем којим управља КП "Будућност" а.д. Лакташи

Производња и снабдијевање		2021	2022
Улаз у систем из властите производње	m^3/год.	1.769.015	1.911.059
Купљена / увезена сирова вода	m^3/год.	78.879	81.860
Продана / Извезена вода	m^3/год.	-	-
Укупно произведене воде	m^3/год.	1.847.894	1.992.919

Табела 8. Произведена вода за 2021. и 2022. годину

Табела 9. приказује потрошњу воде по категоријама.

Потрошња воде		2021	2022
Домаћинства			
Становништво	бр.	34.500	34.500
Прикљученог становништва	бр.	23.700	24.980
Постотак прикључености	%	68	72
Просјечна специфична потрошња воде	l/стан/дан	104	126
Укупна потрошња – домаћинства	m^3/год.	900.216	897.534
Пословни простори/индустрија			
Број корисника – пословни субјекти/индустрија	бр.	915	925
Специфична потрошња - пословни субјекти/индустрија	l/прикљ./дан	729	749
Укупна потрошња – пословни субјекти/индустрија	m^3/год.	243.693	255.262
Укупна потреба за водом	m^3/год.	1.143.909	1.152.796
Повећање/смањење потреба за водом	%	+1,5	+0,77

Табела 7. Потрошња воде по категоријама за 2021. и 2022. годину

КП "Будућност" а.д. Лакташи има успостављен систем управљања неприходованом водом кроз Службиу за техничку контролу. Предузеће се активно бави неприходованом водом од 2019. године када је и успостављена предметна служба. У 2019. години набављена је и сва потребна опрема за детекцију кварова и мониторинг мреже, а капацитети су проширени 2021. године набављањем додатне опреме за мониторинг мреже. Поред службе за технички контролу која већином обавља послове детекције кварова на терену у послове око неприходоване воде укључен је у дио економског сектора на пословима око аналитичке припреме података, израчуна губитака по ДМА зонама и израде водних биланса.

Неприходована вода		2021	2022
Произведена вода[1]	m^3/год.	1.847.894	1.992.919
Приходована вода	m^3/год.	1.143.909	1.152.796
Неприходована вода	m^3/год.	703.985	840.123
Неприходована вода	%	38	42,15
ИЛИ Индекс	-		
m^3 по км цјевовода на сат	m^3/км/сат	0,14 (укупна мрежа) 0,18 (без прикључне мреже)	0,14 (укупна мрежа) 0,19 (без прикључне мреже)
Укупна вриједност неприходоване воде	КМ	1.365.730	1.621.437

Табела 10. Неприходована вода за 2021. и 2022. годину

III ФИНАНСИСКО УПРАВЉАЊЕ

У оквиру организације предузећа дефинисан је сектор за економске послове и служба за финансијско - рачуноводствене послове. Финансијско управљање предузећа највећим дијелом се заснива на подацима из службе за финансијско - рачуноводствене послове. Поред података везаних за финансијско - рачуноводствене послове у оквиру економског сектора ради се аналитика и за друге сегменте пословања која такође доприноси квалитетнијем финансијском управљању. Такође поред информација које долазе из економског сектора битан утицај на финансијско управљање имају и подаци везани за наплату. Служба за финансијско - рачуноводствене послове има обавезу да поштује следеће законске акте при свом раду: Закон о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Међународне рачуноводствени стандарде, Закон о раду, Закон о привредним друштвима, Закон о порезу на доходак и добит, као и остале законске процедуре које су неопходне за пословање предузећа.
Учешћем у МЕГ пројекату у сарадњи са консултантима извршене су одговарајуће надоградње у финансијском управљању. Од 2021. године успостављено је трошковно рачуноводство (трошковним центри) у скаладу са дјелатностима предузећа, успостављене су додатне евиденције и израчунавање индикатора половања као и њихово поређење.

1. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Служба за финансијско - рачуноводствене послове редовно саставља годишње финансијске извјештаје који су законска обавеза. Такође састављају се и полугодишњи финансијски извјештаји, јер предузеће котира на берзи и има законску обавезу за састављање полугодишњих финансијских извјештаја. Поред извјештаја који су законска обавеза служба за финансијско - рачуноводствене послове саставља интерне извјештаје за праћење финансиског стања.

Имовина по износу	2021	2022
Основна средства (бруто)	**8.790.398**	**8.901.906**
Акумулирана амортизација	6.247.412	6.491.220
Основна средства (нето)	2.542.986	2.410.686
Краткотрајна имовина	**1.346.801**	**1.478.660**
Готовина	560.235	465.815
Потраживања	588.805	654.738
Залихе	197.497	358.087
Остала имовина	0	0
Укупно имовина –актива	**3.889.787**	**3.889.346**

Капитал и новчане обавезе	2021	2022
Капитал и резерве	2.518.265	2.661.601
Укупно обавезе	1.342.491	1.210.193
Краткорочне обавезе	927.196	987.423
Обавезе према добављачима	206.450	260.747
Обавезе за плате	102.999	111.277
Плате, пензијско и здравствено осигурање	0	0
Друге обавезе	43.732	11.712
Дугорочне обавезе	415.295	205.667
Одложена плаћања	29.031	17.552

Укупно капитал и обавезе-пасива	3.889.787	3.889.346

Табела 11. Збирни билан – имовина за 2021. и 2022. годину

У 2022. години нису вршена већа улагања у основна средства. Извршена је набавка путничког возила, фреквентног регулатора, опреме за хлорисање за хлорну станицу Лакташи и хлорну станицу Маглајани. Због набавке претходно наведених основних средстава позиције основних средстава у бруту је растла у 2022. години за 111.508 КМ у односу на 2021. годину. У исто вријеме на позицији основних средстава (нето) у 2022. години је мања за 132.300 КМ, јер је умањење ове позиције за акумулирану амортизацију веће од увећања по основу набавке основних средтсва. Залиха су у 2022. години веће за 160.590 КМ, а то је последица разлике у цијени материјала, али и стварања додоатних залиха у ранијим периодима када су цијене биле ниже како би се постигле уштеде на разлици у цијени материјала, јер је просјечан раст цијене материјала у периоду 2021-2022 био око 30%. Потраживања у 2022. години су већа за 65.933 КМ што је последица увођења блок растуће тарифе која је први пут примјењивана у периоду од јуна до октобра 2022. године. У исто вријеме позиција готовине је у 2022. години у односу на 2021. годину мања за 94.420 КМ, смањење готовине је последица ванских утицаја инфлације која је ослабила платежне моћи потрошача као и већих одлива због раста цијена материјала и услуга неопходних за обављање дјелатности. У 2022. дугорочне обавезе предузећа смањене су за 209.628 КМ и односе се на редовну отплату кредита и репрограма за дуговања из претходног периода.

Биланс успјеха	2021	2022
I - Оперативни приходи	**2.941.474**	**3.131.632**
Приходи од продаје	2.864.631	3.069.375
Други приходи	76.843	62.257
II - Оперативни расходи	**2.699.608**	**2.932.873**
Трошкови за материјал	682.719	884.735
Услуге са карактеристикама материјалних трошкова	0	0
Други оперативни трошкови	432.104	466.412
Трошкови повезани с особљем	1.336.359	1.446.899
Амортизација материјалне и нематеријалне имовине	248.426	243.808
Амортизација имовине од донација	0	0
Усклађивање вриједности краткотрајне имовине	0	0
Остали трошкови пословања	0	0
III - Финансијски приходи	**36.673**	**32.352**
IV - Финансијски расходи	**7.756**	**5.541**
Добит од редовних активности	270.783	**181.388**
Порез на добит	31.199	20.052
Нето добит (губитак)	239.584	161.336

Табела 12. Биланс успјеха за 2021. и 2022. годину

Ако поредимо оперативне приходе и оперативне расходе у 2021. и 2022. години примјетан је раст у обе категорије. Оперативни приходи у 2022. години већи су за 8% у односу на 2021. годину, а оперативни расходи су у 2022. години већи за 13% од оперативних расхода за 2021. годину. Финансијски расходи у 2022. годину су у благом паду, а последица оваквих трендова је мања нето добит у 2022. години у односу на 2021. годину за 78.248 КМ. Приказани трендови прихода и расхода су последица раста цијена (инфлације) која је захватила економију Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Новчани ток	2021	2022
Нето добит (свеобухватна увећана за порез)	270.783	181.388
Амортизација	248.426	243.808
Повећање / смањење залиха	197.497	358.087
Повећање / смањење потраживања	588.805	654.738
Повећање / смањење обвеза према добављачима	206.450	260.744
Повећање / смањење осталих краткорочних обвеза	927.196	987.423
Нето новчани ток из пословних активности		
Нето куповина / примици од продаје дуг. имов. (ЦАПЕХ)	0	0
Нето новчани ток из инвестиционих активности		
Отплата дугорочних и краткорочних дугова	1.342.491	1.210.642
Нето новчани ток из финанцијских активности		
Смањење / повећање новца	+224.013	-94.420
Новац 31.1.	336.222	560.235
Новац 31.12.	560.235	465.815

Табела 13. Готовински токови за 2021. и 2022. годину

У 2022. години предузеће је имало већи одлив од прилива због раста цијена сировина и материјала који су неопходни за обављање основне дјелатности (мазут, гориво, енергија, водоматеријал, итд.), а истовремено цијена воде је остала непромјењена. Из горе наведеног видљиво је да су одливи у 2022. години већи за 94.420 КМ у односу на приливе, а то је последица већ поменутог раста цијена (инфлације) која је присутна. Највећи прилив у 2022. години долази од прихода од воде, а највећи одлив се односи на исплате плата радницима, уплате добављачима, ПДВ-а.

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ

	2021	2022	2023
И. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВАЊА	**2.941.474**	**3.193.889**	**3.350.300**
Приходи од продаје	2.864.631	3.131.632	3.345.000
Остали приходи	76.843	62.257	5.300
ИИ. ТРОШКОВИ РАДА	2.699.608	2.930.630	3.326.300
Трошкови сировина и других материјала	682.719	884.733	1.003.100
Остали оперативни трошкови	432.104	355.230	393.800
Трошкови запослених	1.336.359	1.446.859	1.612.300
Амортизација материјалне и нематеријалне имовине	248.426	243.808	250.000
ИИИ. ФИНАНЦИЈСКИ ПРИХОДИ	36.673	32.352	30.210
ИВ. ФИНАНЦИЈСКИ РАСХОДИ	7.756	5.541	7.050
Добит од редовних активности	270.783	181.388	47.160

Табела 14. Биланс успјеха укључујући све услуге за 2021. и 2022. и пројекција за 2023. годину

Према финансијским пројекцијама за 2023. годину очекује се да тренд раста прихода из периода 2021. на 2022. годину настави и у 2023. години. Раст се највише односи на раст прихода од продаје, јер се очекује да ће се испоручити већа количина воде по већим цијенама. Очекује се раст прихода од продаје у износу 6,8%. Такође, кад су у питању трошкови, у 2023. години очекује се да се настави тенденција раста свих трошкова, јер се не очекује стабилизација тржишта и смањење стопе инфлације. Тако да се очекује раст трошкова сировина и материјала за око 13%, а трошкови запослених би требали да расту за око 11 %. Због тенденције раста на странама прихода и трошкова у 2023. години се очекује да ће добит од редовних активности бити далеко мања него у претходним годинама, али да ће предузеће и даље наставити да послује позитивно, јер би трошкови требали да расту далеко више него приходи предузећа.

ПЕРИОД	2021	2022	2023
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	**2.864.631**	**3.198.623**	**3.345.000**
Приход од продаје производа	2.813.305	3.069.375	3.300.000
Остали пословни приходи	51.326	62.257	45.000
Остали приходи	76.843	6.700	5.300
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	**2.585.633**	**2.932.873**	**3.259.200**
МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	**682.719**	**884.733**	**1.003.100**
ТРОШКОВИ УПОСЛЕНИХ	**1.336.359**	**1.446.859**	**1.612.300**
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	63	64	63
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	**126.315**	**127.446**	**125.000**
ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	**176.033**	**211.035**	**252.000**
ОСТАЛИ РАСХОДИ ПОСЛОВАЊА	**113.975**	**111.187**	**67.100**
АМОРТИЗАЦИЈА	**248.426**	**243.808**	**250.000**
ЕБИТ пословни приход минус посл.расход	**278.998**	**265.759**	**85.800**
ПОРЕЗ	**27.900**	**26.576**	**8.580**
НОПАТ (нето добит) ебит минус порез	**251.098**	**239.183**	**77.220**
РОИЦ (приход-трошак подјељено на трошак x 100)	**10,79**	**9,06**	**2,63**
АМОРТИЗАЦИЈА	248.426	243.808	250.000
КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ	**0**	**0**	**0**
Дуготрајна материјална имовина	2.542.986	2.410.686	2.525.973
Амортизација	248.426	243.808	250.000
Нето капиталне инвестиције	0	0	0
ЗАЛИХЕ	197.497	358.087	221.800
Материјални трошкови	682.719	884.733	1.003.100
Обртај залиха (залихе подјељено на мат.трошак пута 365)	105,58	147,73	80,71
ДАНИ ВЕЗИВАЊА ЗАЛИХА	365	365	365
ПОТРАЖИВАЊА	588.808	654.738	764.700
Приходи од продаје	2.813.305	3.069.375	3.300.000
Обртај потраживања	4,77	4,69	7,31
ДАНИ ВЕЗИВАЊА ПОТРАЖИВАЊА	806	896	1047
ОБВЕЗЕ ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА И	206.450	293.532	220.000

ОСТАЛЕ ОБВЕЗЕ			
Расходи из пословања	2.699.608	3.044.055	3.326.300
РАДНИ КАПИТАЛ (краткотрајна имовина минус кратк.обавезе АОП031-АОП144)	419.605	508.673	529.466

Табела 15. Слободни новчани токови за 2021. и 2022. годину и пројекција за 2023. годину

3. ПЛАНИРАНИ ЗАЈМОВИ И ГАРАНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ ЗАЈМОВА

За 2023. године предузеће је планирало да користи следеће зајмове и гаранције у случају потребе:

- Дугорочно задужење за набавку опреме може реализовати као кредит уз гаранцију већинског власника и/или залог опреме;
- Дугорочно кредитно задужење за унапријеђење пружања услуга Друштва у складу са потребама, односно за рјешавање неког од проблема у водоснабдијевању потрошача након што се усагласе активности с Градом Лакташи (износ задужења, период поврата и предмет интервенције дефинисаће се накнадно). Очекује се гаранција за задужење од стране Град Лакташи.

4. ПРИЈЕДЛОГ ЗА КОРИШТЕЊЕ ВИШКА ПРИХОДА ЗА ПЕРИОД ОБУХВАЋЕН ПЛАНОМ ПОСЛОВАЊА

Нето добит која се оствари у периоду који је обухваћен планом распоредиће се према моделу тако што ће мањи дио бити намјењен за законске резерве, а већи дио ће се преносити на позицији нераспоређене добити у наредну годину.

IV ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА И КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ

У табели која слиједи приказан је план инвестиција које су планиране за 2023. годину. Предметна табела садржи инвестиције које КП "Будућност" а.д. Лакташи планира да финансира из текућег пословања и евентуалних задужења и грант средстава.

Рб	Назив инвестиције	Вриједност инвестиције	Планирани почетак	Планирани завршетак	Извори финансирања	Очекивани резултат
1.	Изградња хлорне станице на изворишту у Лакташима	115.000,00	2023	2024	ЈКП	Изграђена и стављена у функцију хлорна станица на изворишту Лакташи
2.	Изградња кракова у дијеловима насеља с прикључцима домаћинстава	50.000,00	2023	2024	ЈКП	Изграђена нова прикључна мрежа са 200 нових корисника

3.	Реконструкција приоритетних кракова с честом појавом цурења	50.000,00	2023	2024	ЈКП	Реконструисани кракови са највећим бројем кварова у евиденцији кварова
4.	Набавка моторних возила за рад на терену	50.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављена моторна возила за замјену дотрајалих возила и проширење капацитета у складу са потребама предузећа
5.	Реконструкција цјевовода у урбаним центрима	30.000,00	2023	2024	ЈКП	Реконструисани у скалду са приоритетима и реконструкцијом друге инфраструктуре у урбаним дијеловима
6.	Набавка нових енергетски ефикаснијих пумпних постројења	50.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављена и стављена у функцију нова пумпна постројења
7.	Набавка комбинованог ровокопач	170.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављен ровокопач
8.	Опрема за назор мреже, мјерење и откривање цурења	20.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављена опреме за надзор мреже за новоформиране ДМА зоне
9.	Успостављање подручја за контролу притиска - ублаживачи притиска с другом опремом	40.000,00	2023	2024	ЈКП	Успостављена подручја контроле притиска

10.	Фреквентни регулатори за пумпне и бустер станице	20.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављени фреквентни регулатори за ефикаснији рад пумпи
11.	Деманганизатор за водоводни ситем у Кришковцима	2.500,00	2023	2024	ЈКП	Проширени капацитетети деманганизатора у Кришковцима
12.	Помоћне грађевинске машине	30.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављене помоћне грађевинске машине за ефикаснији рад грађевинске оперативе
13.	Пумпе потопне-бунарске	50.000,00	2023	2024	ЈКП	Континуирани рад пумпи са обезбјеђеним замјенским пумпама
14.	Алат	20.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављен алат за ефикаснији рад грађевинске оперативе
15.	Рачунари, штампачи и друга рачунарска опрема	6.000,00	2023	2024	ЈКП	Набављена рачунарска опрема за ефикаснији рад корисника
16.	Опрема за надзор објеката	6.000,00	2023	2024	ЈКП	Успостављање видео надзора над објектима
17.	ПДА уређаји за евиденцију стања утрошене воде	5.000,00	2023	2024	ЈКП	Ефикасније и тачније очитање потрошње
18.	Мјерна опрема за бунаре и резервоаре	15.000,00	2023	2024	ЈКП	Унапрјеђено мјерење на резервораима и изворштима
19.	Набавка пумпи- с фреквентним регулаторима	30.000,00	2023	2024	ЈКП	Замјењене дотрајале пумпе са новим, ефикаснији рад пумпи

20.	Грађевински материјал за настрешницу за возила и складиште	15.000,00	2023	2024	ЈКП	Проширен и уређен складишни простор
21	Набавка водомјера	80.000,00	2023	2024	ЈКП	Замјењени и верификовани водомјери
22.	Уградња секторских шахтова и секторског водомјера	60.000,00	2023	2024	ЈКП	Успостављене нове ДМА зоне
23.	Опрема за телеметриско мјерење – успостављање SCADA система за праћење пумпних станица у водоводном систему	20.000,00	2023	2024	ЈКП	Успастављен SCADA систем на пумпним станицама на једном дјелу система
24.	Набавка приколице за превоз грађевинске опреме и багера (лабудица)	20.000,00	2023	2024	ЈКП	Ефикаснији рад грађевинске оперативе
25	Регенерација бунара	60.000,00	2023	2024	ЈКП	Повећани капацитети постојећих бунара
26	Канцеларијски намјештај	5.000,00	2023	2024	ЈКП	Замјењени дотрајали дијелови канцелариског инвентара
27.	Опрема за одржавање котловнице	15.000,00	2023	2024	ЈКП	Осигуран несметан рад система за гријање
	УКУПНО:	1.034.500,00				

Табела 16. План инвестиција за 2023. годину

Укупне планиране инвестиције у 2023. години износе 1.054.500,00 КМ.
Инвестиције наведене у табели Друштво планира да финансира из властитих средстава из текућег пословања, дугорочних задужења и грант средстава.
Такође, када су у питању улагања у комуналну инфраструктуру на подручју града Лакташи у наредном периоду постоји могућност за инвестиције које би заједнички финансирале и водиле локална управа и предузеће.
Предузеће ће тражити могућност за аплицирање да би се обезбједила грант средства за набавку опреме којом би се обезбједило ефикасније функционисање водоводног и канализационог система.
У партнерству са Градом предузеће ће аплицирати на јавни позив Фонда за заштиту животне средине Републике Српске за изградњу и опремање хлорне станице на извориште у Лакташима и опремање хлорне станице на извориште у Маглајанима.
Потребно је напоменути да ће Друштво, поред наведених инвестиција, вршити и непланиране инвестиције, уколико се за тим укаже потреба усљед догађаја који се не могу планирати или предвидјети (хаварије, кварови и слично).

V РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА

Друштво послује у окружењу у ком дјелују различити фактори који могу утицати на квалитет услуга и пословања као и на финансијски резултат, односно на успостављане циљеве управе. Идентификовање ризика и сигнализирање у којим аспектима је највећа изложеност ризику је врло важна активност у процесу управљања Друштвом. Управљање ризицима усмјерено је ка минимизирању потенцијалних негативних утицаја на финансијску стабилност и пословање Друштва, као и редовност пружања услуга. Процес креирања регистра ризика се састоји од: индентификације и категоризације потенцијалних ризичних догађаја, индентификације потенцијалних извора догађаја, одређења власника ризика, процјене вјероватноће наступања, процјене финансијских и других посљедица, одређења мјера управљања и контроле извршених мјера.
Уочени ризици у пословању Друштва се могу подјелити у три категорије:

- Стратешки ризици
- Финансијски ризици и
- Оперативни ризици

Сваки од наведених ризика у различитој мјери и обиму утиче на остварење планираних величина.

Индентификовани стратешки ризици су:

- Смањење потошње великих купаца и смањење броја становника на снабдијеваном подручју као и промјене у понашању становника,
- Имиџ/репутација предузећа,
- Смањење производње воде и недостатак транспортних капацитета,
- Иновације и прихватање промјена и нових технологија,
- Непостојање нових инвестиција,
- Раст цијена енергената, грађевинског материјала на тржишту,
- Неповољне временске прилике (дуге екстремне суше и кишни периоди),

Највећи утицај на пословање Друштва и остварење планираних пословних резултата има ризик смањења производње воде на изворштима и недостатак транспортних капацитета односно транспортних цјевовода.

Идентификовани финансијски ризици су:

- Тржишни системски ризик,
- Ризик процјене/евидентирања вриједности имовине,
- Каматни ризик,

- Ризик ликвидности (немогућност плаћања обавеза, наплате потраживања и немогућност конвертовања активе у готовину),
- Ризик раста цијена улазних компоненти.

Највећи утицај на пословање Друштва и остварење планираних пословних резултата од финансијских ризика има ризик ликвидности који се првенствено очитује кроз немогућност плаћања обавеза и наплате потраживања.

Идентификовани оперативни ризици су:

- Лоше здравствено стање запослених и низак ниво поштовања радне дисциплине,
- Законски ризик,
- Технолошки ризик (појава хаварија и кварова, појава мангана, жељеза и мутноће у води),
- Регулаторски ризик/ неакдекватна цијена комуналних услуга,
- Лоше управљање,
- Елементарне непогоде (удари грома и суше) и нестанак електричне енергије,
- Штетно дјеловање запослених,
- Грешке у инетерним процедурама,
- Ризик преваре,
- Ризик набавки, залиха и одржавања.

Оперативни ризици с којима се Друштво сусреће имају велику вјероватноћу појаве и велики утицај на пословање, а највећи ризик је од појаве хаварија и других проблема у производњи и дистрибуцији воде тј. од технолошког ризика. Ризици набавних активности и одржавања идентификовани су у домену ефикасног кориштења и управљања основним средствима, залихама, као и њиховим благовременим набавкама и одржавању.

У укупној вриједности Друштва значајан је удио и вриједност некретнина, постројења и опреме. На висину трошкова који се могу јавити у планском периоду утичу ефикасност кориштења основних средстава, те одржавање истих. Висок ниво ризика идентификован је и у домену управљања залихама. Адекватном процјеном и оптималним нивоом набавки залиха могуће је смањити ризик од техничке застарјелости залиха и стварања ефекта "нагомилавања" залиха.

На резултат пословања негативно може утицати раст трошкова производних услуга (нарочито снабдијавања електричном енергијом, снабдијавања водом из бањалучког водоводног система и раста трошкова редовног одржавања). Као и раст цијена горива због промјене тржишних кретања и промјене прописа који регулишу ову област.

Током планског периода управа Друштва настојаће да успостави систем упозоравања на појаву и утицај појединих индентификованих ризика и да предузима корективе активности и мјере, да би се колико је могуће смањио негативан ефекат.

VI ЗАКЉУЧАК

План прихода је рађен на бази компарације остварења прихода и трошкова у 2021. и 2022. години, и на бази претпоставке повећања цијена водних услуга у текућој 2023. години. Планирани трошкови у 2023. години су рађени на бази остварених трошкова у 2022. години и планираних повећања трошкова (плате, електрична енергија, водоматеријал, и друго).

Посебна пажњу током 2023. године Друштво ће посветити активностима на детекцији невидљивих цурења и смањењу нефактурисаних количина воде, те санацији критичних дионица цјевовода.

Друштво ће у 2023. години аплицирати на јавне позиве за додјелу средстава, а које објављују домаће и стране организације, у циљу обезбјеђења потребних финансијских средстава за набавку потребне опреме, унапређења постојеће комуналне инфраструктуре и рјешавања проблема водоснабдијевања на подручју града Лакташи.

Значајан негативан утицај на пословање друштва биће последице економске кризе изазване глобалном економском кризом због рата у Украјини. У оваквим околностима Друштво ће настојати да се реорганизује да би обезбиједило редовно снабдијевање потрошача, сачувало здравље запослених, обезбједило адекватан приход и извршило наплату потраживања како би могло финансирати своје обавезе.

Такође, Друштво ће се активно укључити у активности које проводи Град Лакташи на имплементацији пројекта "Водоводи и канализација Републике Српске I и II", MEG пројекат и других пројеката.

Број: 578/23
Датум: 28.03.2023. године

в.д. Директор
Келечевић Драган

Na osnovu člana 7. Zakona o javnim preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 75/04 i 78/11) i člana 54. Statuta - prečišćen tekst Komunalnog preduzeća "Budućnost" akcionarsko društvo Laktaši broj: 1008/20 od 29.06.2020. godine, Nadzorni odbor Komunalnog preduzeća "Budućnost" akcionarsko društvo Laktaši, na sjednici održanoj dana 31.03.2023. godine, donio je

O D L U K U
o utvrđivanju prijedloga Plana poslovanja KP "Budućnost" a.d. Laktaši za 2023. godinu

I

Utvrđuje se prijedlog Plana poslovanja KP "Budućnost" a.d. Laktaši za 2023. godinu.

II

Prijedlog Plana poslovanja iz prethodne tačke čini sastavni sastavni dio ove odluke i isti se dostavlja Skupštini akcionara Društva na razmatranje i usvajanje.

III

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 592-4/23
Datum: 31.03.2023. godine

PREDSJEDNIK
NADZORNOG ODBORA

Aničić Bogoljub, dipl. inž. građ.